

Відгук

щодо змісту освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» (галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка») підготовки бакалаврів на фінансово-правовому факультеті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ТОВ «ПЛУТОСС» одержало запит від декана фінансово-правового факультету Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого І. В. Борисенка про надання відгуку щодо змісту освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» з підготовки бакалаврів у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

До запиту додано: освітньо-професійну програму (ОПП), навчальний план спеціальності, програму практичної підготовки, програму атестаційного (комплексного) іспиту з ОПП.

Висновки такі.

Метою ОПП визначено підготовку фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання складних спеціалізованих завдань у сфері економіки й бізнесу, на засадах оволодіння системою компетентностей. Підкреслено акцент на формуванні здатностей до: розуміння закономірностей функціонування сучасного підприємництва; швидкого адаптування до вимог динамічного бізнес-середовища, творчого та ефективного розв'язання професійних завдань і проблем.

Перелік сформульованих в ОПП компетентностей випускника відповідає переліку компетентностей, встановлених стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня.

Цілі та програмні результати навчання ОПП відображають тенденції розвитку спеціальності і ринку праці. По-перше, методи, технології, інструментарій сучасного бізнесу постійно оновлюються в умовах стрімких змін середовища функціонування. По-друге, як роботодавці, можемо стверджувати, що для сучасного економіста лише знання теорій і методів підприємництва не достатньо для успішної професійної діяльності. Ми висуваємо такі вимоги до фахівців, як: аналітичні здібності, гнучкість, ініціативність і здатність діяти в нестандартних умовах, працювати в команді, швидко адаптуватися та успішно працювати в умовах постійних змін.

Представлена ОПП має належне теоретичне обґрунтування та значний практичний потенціал, передбачає опанування здобувачами вищої освіти новітніх концепцій, теорій економічної науки, методів і технологій ведення бізнесу.

Структура ОПП є логічною, охоплює всі актуальні напрями бізнес-економіки, висвітлює особливості функціонування бізнес-організацій різних рівнів (корпорації, міжнародні компанії, стартапи). До навчального плану включено дисципліни, вивчення яких дозволяє сформулювати загальні та спеціальні фахові компетентності в сфері мікро-, макро- та міжнародної економіки, економіки та

менеджменту підприємств, стратегій їх розвитку, управління проектами для реалізації цих стратегій, управління персоналом та активами бізнес-організацій різних видів і масштабів діяльності, ризик-менеджменту та правових аспектів здійснення бізнес-діяльності тощо.

Обрана розробниками програми концепція підготовки універсальних фахівців бізнес-економіки створює для випускників широкий спектр можливостей працевлаштування на підприємствах різних видів і масштабів діяльності та у різних сферах економіки, або ж самореалізації шляхом розвитку власного бізнесу.

Особливістю та перевагою ОПП є наявність потужного блоку правових дисциплін («Фінансове право», «Економічне право», «Інвестиційне право» та ін.), що забезпечує синергію формування системи актуальних навичок і компетентностей для якісної підготовки таких затребуваних нині кросфункціональних фахівців.

Як практиків бізнесу, нас цікавлять передусім прикладні аспекти ОПП: опанування студентами сучасних методів і технологій підприємницької діяльності, здатність до їх ефективного застосування. Зокрема, як зазначалося, програма системно охоплює усі основні сфери та напрями бізнес-діяльності (економіка та фінанси підприємства, менеджмент і маркетинг, зовнішньоекономічна діяльність, оподаткування бізнесу, бухгалтерський облік та аудит, економічна безпека підприємства та ін.). Водночас у динамічному бізнес-середовищі не може бути єдино вірних рецептів: для успішної професійної діяльності необхідно розуміти закономірності бізнес-процесів в умовах цифровізації та глобалізації, бути здатним до аналізу та прийняття рішень в умовах невизначеності. На формування відповідних компетентностей спрямовано низку дисциплін загальної фахової підготовки: «Економічна теорія», «Мікроекономіка» та «Макроекономіка», «Міжнародна економіка» та «Міжнародний бізнес», «Економічна політика», «Стратегії підприємства» та ін.

Перевагою програми є врахування галузевих особливостей бізнесу. Зокрема, для нашого підприємства в силу специфіки діяльності особливий інтерес становлять навички та компетентності, формування яких забезпечують такі дисципліни фахової підготовки, як «Оцінка вартості бізнесу», «Інвестиційне право», та дисципліни за вибором студента: «Ринок нерухомості», «Бізнес-консалтинг», «Логістика», «Ризик-менеджмент», «Ринок цінних паперів» та ін.

Зазначимо також, що заявлені в ОПП компетентності та результати навчання наголошують на формуванні актуальних нині soft skills – соціальних навичок, необхідних для успішної професійної діяльності (комунікації та вміння працювати в команді, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, системно мислити та ін.). Навчальний план містить низку відповідних дисциплін за вибором студента: «Управління персоналом», «Управління конфліктами», «Організаційний розвиток бізнесу» та ін.

ОПП передбачає тісну співпрацю з роботодавцями, зокрема при розробленні кейс-стаді «Прикладна економіка» та «Прикладний бізнес», проведенні відповідних

занять. Програма практичної підготовки студентів спрямована на набуття практичних навичок здійснення ефективної фінансової, інвестиційної, інноваційної, маркетингової, кадрової, зовнішньоекономічної діяльності у бізнес-організаціях різних видів і масштабів діяльності.

Рекомендації та поради з удосконалення ОПП:

1) для сучасних компаній украї важливими є питання охорони та захисту інтелектуальної власності (як для формування та реалізації конкурентних переваг, так і для забезпечення бізнесу), тому доцільно було б доповнити цикл правових дисциплін відповідними предметами;

2) в 2019 р. у Харківському регіоні розпочато проєкт створення стартап-екосистеми навколо муніципального стартап-центру: для кращого розуміння бізнесом потенціалу різних форм взаємодії з органами місцевого самоврядування, на наш погляд, актуальним є доповнення ОПП дисципліною «Державно-приватне партнерство»;

3) для посилення практичної складової ОПП порадимо розглянути можливість поєднання формату практичного заняття (в рамках кейс-стаді «Прикладний бізнес») та майстер-класу на підприємстві за спільної участі викладача та економіста-практика;

4) в силу високих темпів діджиталізації економіки, появи значної кількості спеціальних програмних продуктів для різних видів діяльності, на наш погляд, доцільним може бути доповнення навчального плану спеціальною дисципліною на кшталт «Інформаційні системи та програмні продукти для бізнесу».

Виходячи з викладеного вище, вважаємо, що ОПП «Бізнес-економіка» з підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за галуззю знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальністю 051 «Економіка», розроблена кафедрою економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого, забезпечує ґрунтовну теоретичну та практичну підготовку фахівців бізнес-економіки, відповідає вимогам відповідного стандарту вищої освіти та заслуговує на позитивну оцінку.

Директорка ТОВ «ПЛУТОС»
19 березня 2020 р.

Кобцева Н. В.